

Tietokone- ja teknologianeuvottelukunnan ehdotukset	Tietokone- ja teknologianeuvottelukunnan ehdotukset					
	Kok.*	SDP*	PS*	Kesk.*	Vihr.*	Tietokone- ja teknologianeuvottelukunnan ehdotukset
Tieto- ja teknologiapolitiikan johtaminen		X				X
Yhteiset tavoitteet						X
Tavoitteiden seuranta						
Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.		X				
a. Innovaatio- ja teknologiayritysten julkisen sektorin sääntely		X	X	X	X	X
b. Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen	X	X	X	X	X	X
c. Innovaatioiden ja investointien kannusteet	X	X		X		X
Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.						
a. Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka	X	X	X	X		X
b. Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi	X	X		X	X	X
c. Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana						
Suomessa on maailman tehokkain julkisen sektorin, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.						
a. Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi	X		X	X	X	X
b. Digitaalisiin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin kehittäminen		X				X
c. Datatalouden toiminta- ympäristön rakentaminen	X	X				X
Suomi hyötyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta soveltamisesta.						
a. Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen	X	X	X	X		
b. Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijä		X	X	X		X
c. Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta	X	X	X	X		X

* Taulukko on suuntaa antava, sillä puolueiden vaaliohjelmat eivät ole täysin vertailukelpoisia, sillä ohjelmat ovat laajuudeltaan ja yksityiskohtaisuudeltaan erilaisia. Ruksi ei myöskään kuvaa sitä, kuinka vahvasti teemaa tai tavoitetta on käsitelty vaaliohjelmassa. Ruksi kuvaa lähinnä mainintaa. Taulukon tarkoituksena ei ole asettaa puolueita paremmuusjärjestykseen tai esittää puutteita, vaan tuoda neutraalisti esiin kuinka puolueiden vaaliohjelmissä näkyvät Teknologianeuvottelukunnan tavoitteet. Vaikka ohjelmassa ei olisi mainittu jotakin tavoitetta, ei se tarkoita että puolue vastustaisi tavoitetta.

Teknologianeuvottelukunnan ehdotukset	Kokoomus*
Tieto- ja teknologiapolitiikan johtaminen	
Yhteiset tavoitteet	
Tavoitteiden seuranta	
Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiyrityksille.	
a. Innovaatio- ja teknologiamyönteinen julkinen sektori ja sääntely	Nostamme tutkimus-, kehitys- ja innovaatiorahoituksen 4 prosenttiin BKT:sta 2030 mennessä.
b. Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen	Otamme pysyvästi käyttöön yritysten laajan TKI-verovähennysoikeuden, joka kasvattaa yritysten TKI-investointien määrää. Vahvistamme tieteen ja tutkimuksen rahoitusta. Toteutamme vaalikauden mittaisen ohjelman, jolla korkeakouluja pääomitetaan yhteensä miljardilla eurolla julkista rahaa ja vähintään puolella miljardilla yksityistä rahaa. Uudistamme korkeakoulujen työnjakoa, profiloitumista ja yhteistyötä. Kannustamme korkeakouluja löytämään ne alat, joilla ne voivat tavoitella maailman kärkeä. Vahvistamme korkeakoulujen autonomiaa pääomittamalla niitä.
c. Innovaatioiden ja investointien kannusteet	Vauhditamme investointeja Suomeen ja parannamme kansantalouden kilpailukykyä. Varmistamme yrityksille kannustavan, vakaan ja ennustettavan toimintaympäristön ja verotuksen. Helpotamme investoimista Suomeen sekä varmistamme sujuvat lupaprosessit.
Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.	
a. Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka	Kasvatamme korkeakoulutettujen osuutta väestöstä. Vuoteen 2030 mennessä 50 % suorittaa korkeakoulututkinnon. Osoitamme korkeakoulujen aloituspaikat sinne, missä osaajista on suurin pula.
b. Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi	Lisäämme koulutuksen kansainvälisyyttä. Varmistamme korkeakoulutuksesta valmistuneille kahden vuoden oleskeluluvan työnhakua varten. Lisäämme kansainvälisten opiskelijoiden määrää toisella asteella ja varmistamme kielitaidon sekä yhteiskuntaan integroitumisen edellytykset jo nuorena.
c. Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana	
Suomessa on maailman tehokkain julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.	
a. Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi	Parannamme julkisia palveluita digitalisaation avulla.
b. Digitaalisiin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin kehittäminen	Parannamme julkisen sektorin tuottavuutta. Edistämme esimerkiksi vapaakuntakokeiluita, hyödynnämme digitalisaatiota. Nopeutamme sosiaali- ja terveyspalveluihin pääsyä. Parannamme palveluiden saatavuutta muun muassa etäavustanoilla ja muilla digitaalisilla palveluilla
c. Datatalouden toiminta- ympäristön rakentaminen	Vauhditamme kasvua edistämällä erityisesti pk-yritysten dataosaamista ja digitalisaatiota sekä investointeja nopeisiin yhteyksiin, tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Avaamme julkisen sektorin dataa tukemaan uusien innovaatioiden syntymistä.
Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta soveltamisesta.	
a. Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen	Edistämme uusien teknologioiden käyttöönottoa ja kotimaisten innovaatioiden syntymistä. Puramme pienydinvoimaloiden rakentamisen esteitä. Varmistamme, että Suomi on houkutteleva vetäinvestointien kohde. Luomme Suomelle kansallisen vetytalousstrategian ja lähemme toteuttamaan sitä kunnianhimoisesti. Varmistamme yrityksille edellytykset hyödyntää vetyä sekä pärijät globaaleilla vetymarkkinoilla.
b. Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijä	Huolehdimme maanlaajuudesta tietoliikenneinfrastruktuurista
c. Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta	Vahvistamme kokonaisturvallisuutta ja kansallista kriisinsietokykyä. Varmistamme, että Suomi varautuu hybridi- ja kyberuhkiin kaikin mahdollisin keinoin. Vahvistamme kriittisen infrastruktuurin suojelua sekä huoltovarmuutta ja ruoka- ja energiaomavaraisuutta.

* Taulukko on suuntaa antava, sillä puolueiden vaaliohjelmat eivät ole täysin vertailukelpoisia. Ohjelmat ovat laajuudeltaan ja yksityiskohtaisuudeltaan erilaisia ja tästä syystä joillakin puolueilla lainauksia on enemmän kuin toisilla. Taulukkoon on koottu lainauksia vaaliohjelmasta, mutta taulukko voi sisältää epätarkkuuksia tai puutteita. Lainauksen valintakriteerinä on ollut relevanssi suhteessa teknologianeuvottelukunnan tavoitteisiin.

Teknologianeuvottelukunnan ehdotukset	Sosiaalidemokraatit*
Tieto- ja teknologiapolitiikan johtaminen Yhteiset tavoitteet Tavoitteiden seuranta	On ilmiselvää, että digiministeriryhmän, digitoimiston ja digikompassin urauurtavaa työtä on jatkettava seuraavalla hallituskaudella. Innovaatiotyötä on viety pitkään valtionhallinnon tasolla eteenpäin työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön välillä. Seuraava askeleena jokaisen ministeriön on tehtävä omat innovaatio-ohjelmansa, jotka sitovat ja kirittävät johdonmukaisesti innovaatioiden lisäämistä niin ministeriön työssä kuin myös kulloisenkin ministeriön alaisten toimijoiden työssä. Tiede- ja innovaationeuvostolle on annettava oikeus tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyvien aloitteiden edistämiseen kaikilla hallinnonaloilla.
Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.	Valtion rooli teollisuuden menestyksessä on ensisijaisesti toimintaympäristön vakaudesta ja ennakoitavuudesta, riittävästä investointiasteesta, osaajien määrästä ja toimintaedellytyksistä huolehtiminen. Haluamme olla maailman kilpailukykyisin toimintaympäristö ilmastoteollisuudelle ja datatalouden edelläkävijöille – maailmaa parantavalle liiketoiminnalle. Nopeasti muuttuva digitaalinen maailmantalous vaatii rohkeaa, strategista elinkeinopolitiikkaa.
a.Innovaatio- ja teknologiaympönteinen julkinen sektori ja sääntely	Suomen tavoitteena tulee olla, että maamme julkinen hallinto on maailman innovaatio- ja teknologiaympönteisin. Suomalaisia yrityksiä on kannustettava uudistumaan ja kasvamaan kansainvälisiin mittoihin. Uusien teknologioiden, osaamisen ja palveluiden ympärille rakentuvat start up -yritykset ovat tärkeitä Suomen kestäväälle kasvulle. Korkeakoulujen yhteyteen rakentuvat yrityskiihdyttämöt, -hautomot ja -alustat auttavat uusien ideoiden jalostumisessa yrityksiksi ja menestyväksi liiketoiminnaksi. On myös edistettävä kotimaisen omistajuuden ja pääomasijoitusmarkkinan kehitystä, jotta hyödyt yhtiöiden kasvusta saadaan yhä laajemmin Suomeen. Korkeakoulujen, yksityisen sektorin ja valtion yhteistyössä on varmistettava kasvuyritysten rahoitus, innovaatioiden nopea skaalaaminen ja osaavan johdon ja henkilöstön saaminen yrityksiin.
b.Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen c.Innovaatioiden ja investointien kannusteet	T&K-rahoituksen taso tulee olla 4 % BKT:sta vuonna 2030. Tulevaisuusinvestointeja koulutukseen, TKI-panostuksiin ja muihin talouskasvua ruokkiviin kohteisiin. Vienninedistämistoiminta on toteutettava hallinnonalat ylittävänä yhteistyönä, jossa myös korkeakouluilla ja tutkimuslaitoksilla on vahva roolinsa yritysten ja julkisten organisaatioiden rinnalla. Myös erilaisten innovaatorahoitusunstrumenttien osalta on toimittava joustavasti eli kokonaisuudessa tulee olla mukana suorat tuet, lainat, takaukset, pääomasijoitukset ja huolella valmistellut verovähennykset. Suomessa tarvitaan enemmän niin yritysveltoista soveltavaa tutkimustyötä kuin myös esimerkiksi korkeakouluissa tehtävää perustutkimusta. 4 % BKT –tavoite on niin kunnianhimoinen, että nollasummapeli eri instituutioiden rahoituksen osalta ei edistä asiaa, vaan tasojen tulee nousta kauttaaltaan. Tuettavien TKI-kokonaisuuksien tulee olla riittävän suuria, jotta rahoituksen vaikuttavuus taataan.
Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.	
a. Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka b. Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi c. Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana	Maailman parasta peruskoulua, jota varten tarvitaan parlamentaarinen peruskoulu-uudistus. Kunnianhimoista koulutustason nostoa: yli 60 % nuorista korkeakoulutettuja 2030-luvulla. Tarvitsemme yhä paremman peruskoulun, enemmän korkeakoulutusta ja tutkimusta, uuden oppimisen mahdollisuuksia läpi työuran sekä investointeja uusiin ideoihin, keksintöihin ja innovaatioihin. Työvoimapulana vastaamista kokonaisvaltaisesti työoloja ja palkkoja parantamalla sekä työperäistä maahanmuuttoa lisäämällä
Suomessa on maailman tehokkain julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.	
a. Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi	
b. Digitaalisiin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin kehittäminen	SDP kannattaa ihmisten vahvaa oikeutta hallita omaa dataansa. Kokeilu ympäristöjä on luotava entistä enemmän ja reaaliaikataloutta on vietävä eteenpäin. Digitaalinen identiteetti mahdollistaa palveluiden rakentamisen, toimii uuden liiketoiminnan luomisen kivijalkana ja mahdollistaa ulkomaisten osaajien rekrytoinnin sujuvoittamisen. Data on digitaalisen maailmantalouden kriittinen raaka-aine. Sen kerääminen, hyödyntäminen ja jalostaminen tarvitsevat selkeitä sääntöjä, jotka samaan aikaan vahvistavat kansalaisten oikeuksia ja kannustavat datan hyödyntämiseen yhteiseksi hyväksi.
c. Datatalouden toiminta- ympäristön rakentaminen	Teemme Suomesta datatalouden ja teknologian suunnannäyttäjän. Dataoperaattorit, jotka auttavat kansalaista hallitsemaan yritysten hänestä keräämäänsä dataa, voivat olla Suomelle ennen pitkää menestyvää liiketoimintaa. Kun uusia datatiloja avataan kansainvälisessä yhteistyössä, Suomen on jatkossakin otettava aloite tietoturvan ja mm. datan yhteen toimivuuden ja sen sujuvan hyödyntämisen esimerkiksi tutkimuskäytössä varmistamiseksi.
Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta soveltamisesta.	

a. Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen	Edistämme uusien teknologioiden käyttöönottoa 6g-verkkojen suorituskyky ja reunalaskennan mahdollisuudet mullistavat monia toimialoja, joissa seuraava hallitus voi auttaa suomalaisia yrityksiä saamaan ennennäkemättömiä taloudellisia hyötyjä. Tekoälyn ja syväoppimisen investointien täytyy olla tutkimuksen ja tutkimusrahoituksen ytimessä samalla kun huomioidaan teknologioiden merkittävät eettiset haasteet. Suomessa on laadittava yhteistyössä alan toimijoiden kanssa kansallisen kvanttistrategia.
b. Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijä	Haluamme olla maailman kilpailukykyisin toimintaympäristö ilmastoteollisuudelle ja datatalouden edelläkävijöille – maailmaa parantavalle liiketoiminnalle. Oikeudenmukainen vihreä siirtymä on myös taloudellinen mahdollisuus. Suomen tulee olla jatkossakin teknologian ja vihreän siirtymän ratkaisujen edelläkävijä. Näin luodaan uusia, laadukkaita työpaikkoja, toimeentuloa ja vaurautta. Suomen on luotava uutta teollisuuspolitiikkaa, joka perustuu osaamiselle, päästöttömille teknologioille sekä rohkeudelle investoida tulevaisuuteen. Suomen on siirryttävä pikaisesti kestävään kiertotalousyhteiskuntaan, jossa resursseja ei hukata.
c. Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta	Ilmastokriisin ratkaisuisa digitalisaatio ja datatalous ovat avainasemassa. Myös kyberturvallisuuteen tehtyjä panostuksia on jatkettava.

Teknologianeuvottelukunnan ehdotukset	Perussuomalaiset*
Tieto- ja teknologiapolitiikan johtaminen	
Yhteiset tavoitteet	
Tavoitteiden seuranta	
Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiyrityksille.	
a. Innovaatio- ja teknologiamyönteinen julkinen sektori ja sääntely	Parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä kehittämällä Suomen julkinen hallinto OECD:n tehokkaimmaksi, turvaamalla toimitusvarma ja edullinen energia sekä tarjoamalla kansainvälisesti kilpailukykyinen, ennakoitava ja turvallinen toiminta-, luvitus- ja investointympäristö. Kaikki panokset on seuraavalla vaalikaudella suunnattava siihen, että suomalaisten koko potentiaali päästetään irti, joka tulee realisoitumaan usina yrityksinä, innovaatioina ja työpaikkoina erityisesti yksityisellä sektorilla.
b. Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen	Tutkimus- ja kehitystyön sekä innovaatiotoiminnan panostusta on kasvatettava yritysten ja valtion yhteisellä ohjelmalla vähintään keskeisten kilpailijamaidemme tasolle. Vahvistetaan tutkimus- ja kehitystyötä sekä innovaatiotoimintaa ja parannetaan sen vaikuttavuutta. Julkisrahoituksen tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan budjetti on pidettävä riittävällä tasolla, mutta rahoituspäätöksissä on karsittava pois vahingollinen ideologisuus ja T&K-rahoitusta on pyrittävä antamaan erityisesti kasvuhakuille pk-yrityksille ja innovatiivisille startupeille isojen vakintuneiden toimijoiden sijasta.
c. Innovaatioiden ja investointien kannustimet	
Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osajien ja investointien keskuksia.	
a. Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka	Jatkuvaan oppimiseen panostaminen on tulevaisuudessa välttämätöntä, jotta suomalaisen työvoiman osaaminen pystyy vastaamaan automatisaation, digitalisaation ja robotisaation mullistamien työmarkkinoiden vaatimuksiin
b. Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi	
c. Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana	
Suomessa on maailman tehokkain julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.	
a. Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi	Tuottavuutta on pyrittävä nostamaan ja julkisrahoitteisten palveluiden laatua on kyettävä parantamaan kaikilla hallinnoilla toimintoja fiksumi uudelleenorganisoidalla ja digitaalista ympäristöstä hyväkäyttämällä.
b. Digitaalisin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin kehittäminen	Terveysten ylläpitämiseen tarvittavaa ohjausta voidaan lisäksi siirtää yhä enemmän digitaaliseen muotoon.
c. Datatalouden toiminta- ympäristön rakentaminen	
Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta soveltamisesta.	
a. Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen	Laaditaan ja toimeenpannaan P2X-tekniikan (P2X eli Power To X) eli vedyn, ammoniakkin sekä syntetettisten polttoaineiden ja muoviraaka-aineiden sähköä avulla tapahtuvan valmistamisen strategia. Laaditaan kansallinen ydinvoimastrategia edistämään pieniydinvoimaloita ja muita ydinvoimalahankkeita
b. Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijä	Laaditaan yhteinen vaalikauden yli ulottuva energia-, ilmasto- ja teollisuuspoliittinen ohjelma – sinivalkoisen siirtymän ohjelma Samalla palvelemme maailmaakin paremmin, kun Suomeen voidaan palauttaa puhdasta teollisuutta ja kilpailukykyiset yrityksemme vievät kotimaista ilmastoteknologiaa niihin maihin, joissa tapahtuvalla hiilidioksidipäästöjen leikkauksella on aitos vaikutus globaaleilla tasolla. Tutkimus ja kehitys uusien energiamuotoihin kannattaa, sillä tästä teknologiasta muodostuu kysyntää. Suomessa on useilla uusilla teknologian osa-alueilla kansainvälisen tason osaamista, mutta kehityksen nopeutuessa valtiollisen teknologiaennakoinnin sekä siihen perustuvan TKI-politiikan ja investointien merkitys kasvaa. Suomessa on kyettävä määrittelemään selkeästi puolustusjärjestelmän kannalta kriittiset osaamisalueet ja sen jälkeen suunnattava niihin myös kansallista TKI-rahoitusta. Suomen on panostettava sotilaallisen suorituskyyvyn lisäksi entistä vahvemmin kyberpuolustukseen ja hybridivaikutamiselta suojautumiseen. Suomessa on syitä uudistaa tarvittavat viranomaisprosessit, jotta hybridiopeaatioiden ja kyberhyökkäysten kaltaisiin uhkiin voitaisiin vastata paremmin
c. Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta	

Lähteet: Perussuomalaisten energia- ja ilmastopolitiittinen sinivalkoinen siirtymä 2023, Perussuomalaisten talouspolitiittinen ohjelma 2023, Perussuomalaisten uko- ja turvallisuuspolitiittinen ohjelma 2022,

Teknologianeuvottelukunnan ehdotukset	Keskusta*
Tieto- ja teknologiapolitiikan johtaminen	
Yhteiset tavoitteet	
Tavoitteiden seuranta	
Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.	
a. Innovaatio- ja teknologiayhteinen julkinen sektori ja sääntely	Turhan sääntelyn vähentämistä ja hallinnon pullonkaulojen aukaisua on jatkettava. Hitaat luvitusprosessit ja toimimattomat tietojärjestelmät eivät saa olla yrittämisen, työllistymisen ja ihmisten arjen sujumisen esteinä. Keskusta on sitoutunut nostamaan parlamentaarisesti sovitun mukaisesti tutkimus- ja tuotekehityspanostukset vähintään neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. Se tarkoittaa tutkimus- ja kehityspanostusten lisäämistä, koulutusmahdollisuuksia ja osaamisen vahvistamista, nykyistä houkuttelevampaa investointiympäristöä yrityksille sekä aktiivista ja strategista elinkeinopolitiikkaa. Rahoitusjärjestelmät on rakennettava tukemaan entistä joustavammin perustutkimusten tulosten siirtymistä soveltavaan tutkimukseen ja edelleen yritysten innovaatioiksi. Valtion on sitouduttava TKI-rahoituksen kasvattamiseen ja kohdentamiseen strategisille B19 strategisten investointihankkeiden joustavaan luvitukseen, investointeja tukevan infran rakentamiseen, osaamisen vahvistamiseen, rahoitusjärjestelyiden tukemiseen sekä julkisten hankintojen, valtion strategisen omistuksen ja erityistehtävyhtiöiden hyödyntämiseen. Teollisuuden ja muiden toimialojen toimintaympäristön vakautta ja ennustettavuutta on yhä vahvistettava kotimaisten ja ulkomaisten investointien vauhdittamiseksi.
b. Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen	
c. Innovaatioiden ja investointien kannusteet	
Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.	
a. Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka	Digilaitteiden käytön rinnalla on panostettava myös laadukkaisiin oppikirjoihin ja niiden käyttöön. Työperäistä maahanmuuttoa on lisättävä vähintään 15 000 henkilöllä vuodessa. Maahanmuuttovirasto tulee pilkkoa kahtia siten, että työperäisen maahanmuuton lupa- ja muut asiat eriytetään muista toiminnoista työperäisen maahanmuuton sujuvan käsittelyn turvaamiseksi kaikissa olosuhteissa. Ulkomaalaisille erityisosaajille ja heidän perheilleen tulee tarjota kahden viikon palvelulupaus.
b. Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi	
c. Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana	
Suomessa on maailman tehokkain julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.	
a. Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi	Asioita voidaan myös tehdä julkisella sektorilla uudella tavalla, vaikuttavuutta lisäten ja digitalisaatiota hyödyntäen. Digitalisaatiota ja sähköisiä palveluita on lisättävä niissä asioissa ja niiden asiakkaiden kohdalla, joille ne sopivat.
b. Digitaalisiin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin kehittäminen	
c. Datatalouden toiminta- ympäristön rakentaminen	
Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta soveltamisesta.	
a. Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen	Suomeen on kehitettävä merkittävä arvoketjun kaikkiin osiin ulottuva akkuklusteri. Vetytalous on saatava Suomessa vauhtiin. Vähähiilisestä taloudesta ja vihreästä siirtymästä on tehtävä Suomelle uusi tie menestykseen. Ilmastoteknologian ja vihreän materiaalteknologian yhtiöt tulevat olemaan seuraava suuri kasvun alue. Siinä Suomessa on jo nyt huippuosaamista ja alasta tulee merkittävä maallemme, jos teemme konkreettisia toimia sen eteen ja pidämme huolen, ettei esimerkiksi EU-lainsäädäntö ole kehityksen esteenä. Meidän on tunnistettava kriittiset haavoittuvuudet ja vähennettävä riippuvuutta niistä, vahvistettava omavaraisuutta ja teknologista osaamista Euroopan tasolla ja monipuolistettava luotettuja hankintakanavia. Kykyä vastata kyber- ja hybridiuhkiin on vahvistettava.
b. Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijä	
c. Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta	

Teknologianeuvottelukunnan ehdotukset	Vihreät*
Tieto- ja teknologiapolitiikan johtaminen	
Yhteiset tavoitteet	
Tavoitteiden seuranta	
Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.	
a. Innovaatio- ja teknologiamyönteinen julkinen sektori ja sääntely	Vauhditetaan puhtaan teknologian hankkeita selkeyttämällä ja nopeuttamalla lupaprosesseja ja tarjoamalla tukea investointeihin. Varmistetaan että puhtaat ratkaisut ovat aina edullisimpia ja kaikkien saatavilla.
b. Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen	Nostetaan tutkimus- ja kehityspanostukset 4 prosenttiin BKT:stä yhdessä yksityisen sektorin kanssa. Painotetaan julkisten panostusten osalta perustutkimusta. Kohennetaan apurahalla työskentelevien asemaa.
c. Innovaatioiden ja investointien kannusteet	Suunnataan valtion yritys- ja verotuet pääasiassa tutkimukseen ja kehitykseen sekä muuhun elinkeinoja uudistavaan toimintaan.
Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.	
a. Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka	
b. Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi	Poistetaan työlopun saatavuusharkinta työhön johtavan maahanmuuton edistämiseksi.
c. Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana	
Suomessa on maailman tehokkain julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.	
a. Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi	Varmistetaan, että yrittäjä saa palvelut helposti yhdeltä luukulta ilman turhaa byrokratiaa
b. Digitaalisiin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin kehittäminen	
c. Datatalouden toiminta- ympäristön rakentaminen	
Suomi hyöttyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta soveltamisesta.	
a. Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen	
b. Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijä	
c. Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta	

Teknologianeuvottelukunnan ehdotukset	Tietopolitiikka.fi* (eduskuntaryhmien yhteistyöryhmä)
Tieto- ja teknologiapolitiikan johtaminen	Tieto- ja teknologiapolitiikan johtamista tulee edelleen kehittää tulevaisuusvaliokunnan teettämän vaihtoehtojen arvioinnin pohjalta. Tarvitsemme päätösvaltaisen, poikkihallinnolliseen ohjaukseen ja seurantaan kykenevän tahon, joka varmistaa koko julkisen sektorin tieto- ja teknologiapolitiikan toimenpiteiden etenemisen. Johtamismallin tulee kattaa kaikki hallinnonalat ja ulottua ministeriöistä virastoihin, kuntiin ja hyvinvointialueisiin.
Yhteiset tavoitteet	
Tavoitteiden seuranta	Seurataan digikompassin ja digisalkun sekä teknologianeuvottelukunnan tavoitteiden edistymistä yhtenä kokonaisuutena pitkäjänteisesti. Sidotaan seurantamallin päivittäminen ja hyödyntäminen valtioneuvoston prosesseihin
Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.	Innovaatioille myönteinen toimintaympäristö koostuu mm. rahoituksen ja osaamisen saatavuudesta, investoinneista, tutkimustoiminnasta, lainsäädännöstä, maabrändistä, organisaatioiden toimintakulttuurista, verkostoista ja yhteistyöstä. Toimivan innovaatioekosysteemin kulmakivenä on tiivis ja kaikille hyödyllinen yhteistyö tutkimuksen, yritysten ja julkishallinnon välillä.
a. Innovaatio- ja teknologiayhteinen julkinen sektori ja sääntely	Uusien teknologioiden mahdollisuuksiin on suhtauduttava ennakkoluulottomasti ja lainsäädäntöä on kehitettävä mahdollisimman teknologineutraalisti. Sääntelyä tulisi kehittää teknologioiden käytön leviämisen kanssa oikea-aikaisesti ja asteittain tarkentaen. T
b. Vahva panostus T&K-toimintaan ja tutkimuksen kaupallistamiseen	Nostetaan Suomen tutkimus, kehitys ja innovaatiopanostukset 4 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2030 mennessä. Luodaan pysyvä malli EU-hankeiden kansalliselle vastinrahoitukselle ja osoitetaan yrityksille ja tutkimuslaitoksille resursseja EU-hankevalmisteluun. Asetetaan tavoitteeksi kotiutetun EU:n TKI-rahoituksen kolminkertaistaminen vuoden 2022 tasosta vuoteen 2030 mennessä.
c. Innovaatioiden ja investointien kannusteet	Tarvitsemme yrityksille suunnattuja digitaalista transformaatiota tukevia kannustimia. Nykyiset yritysten investointikannustimet, kuten Business Finlandin avustukset tai pian käyttöön tuleva t&k-verokannustin kattavat vain esikaupallisen vaiheen.
Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.	
a. Osaamistason nosto ja oppimisen digiloikka	Suomessa pitää vahvistaa ICT-alan koulutusta lisäämällä tuntuvasti opiskelupaikkoja sekä osoittaa koulutukselle tarvittava rahoitus. Tarvittava digiosaaminen on moninaista, eikä kohdistu vain data- ja teknologiaosaamiseen. Monipuolisen digiosaamisen pohja rakennetaan jo esi- ja peruskoulussa
b. Työ- ja koulutusperäinen maahanmuutto houkuttelevaksi ja sujuvaksi	ICT-alan koulutusta lisäämällä tuntuvasti opiskelupaikkoja sekä osoittaa koulutukselle tarvittava rahoitus, panostaa voimakkaasti digiosaajien kansainväliseen houkutteluun muun muassa raivaamalla maahanmuuton esteitä
c. Suomi profiloituu kansainvälisesti korkean teknologian maana	
Suomessa on maailman tehokkain julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.	
a. Julkisen sektorin ja palveluiden automatisointi	Hyödynnetään automaatiota poistamaan turha asiointitarve julkisista palveluista ja tehdään laadukkaista ja helpoista digipalveluista oletusarvoisesti ensisijainen tapa välttämättömään asiointiin. Mahdollistetaan lainsäädännöllä laajempi (myös tekoälypohjainen) automaattinen päätöksenteko.
b. Digitaalisiin palveluihin ja järjestelmiin liittyvän pehmeän infrastruktuurin kehittäminen	Pehmeä digitaalinen infrastruktuuri on välttämätön datatalouden toimintaedellytys. Saadaksemme täysimittaisesti hyvinvointihyötyjä digitalisaatiosta meidän on kehitettävä datatalouden pohjaksi yleiskäyttöistä kaikkia toimialoja hyödyttävää pehmeää digitaalista infrastruktuuria erityisesti luottamukselliseen datan jakamiseen sekä henkilötietojen, digitaalisen identiteetin ja luvituksen hallintaan
c. Datatalouden toiminta- ympäristön rakentaminen	Luodaan Suomeen avoimiin standardeihin perustuva, EU-yhteensopiva datainfrastruktuuria käynnistämällä vähintään viisi eri toimialoilla toimivaa data-avaruutta. Parannetaan yhteyksiä kohdennetuin markkinoiden toimintaa täydentävin avustuksin ja tarkastelemalla tiedonsiirtonopeuden yleispalveluvelvoitetta hallituskausittain.
Suomi hyötyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta soveltamisesta.	Näihin haasteisiin vastaaminen kehittää Suomelle ja suomalaisille yhtäaikaan kilpailuetua, kokoamme suurempaa globaalia vaikuttavuutta ja kansallista hyvinvointia. Toisin sanoen edistämme taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä, digitaalista siirtymää.
a. Uusien teknologioiden määrätietoinen hyödyntäminen	
b. Ilmasto- ja ympäristöratkaisujen edelläkävijä	Suomen tulee nostaa ympäristön kannalta nykyistä fiksummin suunnitellut ja tuotetut, resurssitehokkaammat ja sitä kautta ympäristöystävällisemmät digitaaliset ratkaisut ja palvelut osaksi kansainvälistä toimintaa ja pyrkiä sitä kautta johtavaksi ekologisen kestävyysperiaatteiden mukaisesti tuotettujen digitaalisten ratkaisujen tuottajaksi ja hyödyntäjäksi.
c. Teknologioilla tuetaan huoltovarmuutta	Kyberturvallisuuden on oltava sisäinrakennettu kaikilla yhteiskunnan toimialoilla. Yhteiskunnalle kriittisiä palveluja tuottavien organisaatioiden varautuminen kyberhäiriöihin ja muihin kriiseihin on täten välttämätöntä.